

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 8.

Tiende Session.

4de Møde.

Mandagen den 5te Octbr. Aften Kl. 7.

(Fortfat)

Bregendahl (fortf.): Vi have her i Thinget for ikke mange Aar siden forhandlet en Lov, der berører et analogt Forhold, nemlig Lyendeloven. Der er det blevet erkjendt, at Landbrugere, der ogsaa kunne ansees som Industris og Næringsdrivende, hvilket i en vis Grad enhver Huusfader kan siges at være, ligeoverfor Lyendet, paa Grund af dette Forholds særegne Besskaffenhed, maa kunne kræve, at der er særegne Lovbestemmelser, som stille dette Forhold paa en anden Maade end det ligefremme Contractsarbejde og giver det en anden Retsstilling end den, der følger umiddelbart af det blotte Contractforhold. Jeg troer ogsaa, at der i dette Forhold her mellem Mesterne paa den ene Side og Svende og Lærlinge paa den anden Side er saadanne særegne Omstændigheder tilstede, som gjøre det ønskeligt for begge Parter, at der er andre Lovbestemmelser, der gjælde derom end de, som følge af det blotte Contractforhold. Lovforslaget indeholder vel i Slutningen af § 64 den Bestemmelse: „Dovrigt bliver Forholdet mellem Haandværksmestere, Svende og Lærlinge, forsaavidt det ei er gjort til Gjenstand for Contract, indtil Videre at bedømme efter de nugældende Bestemmelser“, men denne Bestemmelse er ikke ganske heldig affattet; thi naar Lovgivningen bliver saaledes, som dette Lovforslag forudsætter, da vil man egentlig ikke længere kunne tale om Svende, thi der er da kun Mestere, Medhjæl-

pere og Lærlinge. Dertil kommer, at Lovforslaget vel siger, at de nugældende Bestemmelser om disse Forhold skulle vedblive at være i Kraft, men de nugældende Bestemmelser om disse Forhold ere forskellige, eftersom der er Laug i vedkommende By for den paagældende Profession, hvortil Mesterne høre, eller der ikke er noget Laug paa denne Profession i den enkelte By. Det er saaledes f. Ex. Tilfældet efter Anordningen af 1800, at naar der er Laug paa en Profession, og en Svend imod den indgaaede Contract forlader sit Arbejde, saa kan han blive idømt Band og Brød Straf, saavidt jeg erindrer indtil 4 Dage, hvorimod han, naar der ikke er Laug, i et saadant Tilfælde kun vil blive idømt Erstatning, men Enhver, der kjender disse Forhold, vil dog indrømme, at det saa godt som Intet betyder at anvende de amindelige Regler om Erstatning for Brud paa Contract paa disse Forhold. Jeg troer derfor, at det vilde være hensigtsmæssigt, om dette Forhold var noget udførligere behandlet i dette Lovforslag; jeg troer, at det er saa meget mere ønskeligt, som det vist vilde have beroliget Mange, der nu med Frygt imødesee nærværende Lov. Der er et andet vigtigt Spørgsmaal, der foreligger, som jeg skal tillade mig kortelig at berøre, nemlig Forholdet mellem Land og Kjøbstad. Det forekommer mig ikke, at dette Forhold, efter den Udvikling, der har fundet Sted her i Landet, kan stilles ganske paa den Maade, som skeet er i Lovudkastet. Dettets Tanke er jo, at man for at kunne udøve Næringsberettigelse paa Landet, skal, navnlig med Hensyn til Haandværk, opfylde de samme Betingelser, der foreses, for at kunne udøve den i Kjøbstæderne. Der findes nu adskillige Haandværksbrug, som